

עפ"ת (מרכז) 28787-09-12 - נתן לכט נ' מדינת ישראל

להחלטה בערעור

עפ"ת (מרכז) 28787-09-12 - נתן לכט נ' מדינת ישראל מחוזי מרכז

עפ"ת (מרכז) 28787-09-12

נתן לכט

ע"י ב"כ עו"ד רות עזריאלנט

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[14.07.2013]

בפני כב' השופטת הבכירה, נגה אהד

פסק דין

לפני ערעור על פסק דין של בית משפט לתעבורה בפתח תקווה (השופטת טל אוספלד), אשר הרשיע את המערער בעבירה של נהיגה בשכרות ועבירה של נהיגה במהירות מפורזת.

בית המשפט קמא גזר את עונשו של המערער ל - 3 חודשי מאסר בפועל, שירוצו בדרך של עבודות שירות (רכיב זה של עונש עוכב עד להכרעה בערעור כאן), פסילה לתקופה של 32 חודשים ללא ניכוי הפסילה המנהלית, קנס בגובה 3,000 ₪, פסילה לתקופה של 12 חודשים על תנאי למשך שלוש שנים ומאסר לתקופה של 7 חודשים על תנאי לתקופה של שלוש שנים.

הערעור נסוב על הרשעת המערער בנהיגה בשכרות, ועל חומרת העונש.

הערעור מתמקד בשאלה המשפטית האם ניתן להרשיע את המערער על סמך תוצאות בדיקת מכשיר ה"ינשוף", שעה שבמסגרת הדיונים בבית משפט קמא, המשיבה לא הציגה את תעודת הבלון.

הדיון בבית משפט קמא:

1. רס"מ תומר גמדני העיד כי המערער הודה ששתה שתי בירות כשעה וחצי לפני הבדיקה, עת שהה במסיבה בחוף גורדון (ת/2).

ב"כ המערער חקר ארוכות את העד אמיר קידר בנוגע לתקינות המכשיר ומשמעות הבדיקות המבוצעות באמצעותו.

על שאלות אלה ענה אמיר קידר:
"אני יודע שמגיעים מהמעבדה, ומתאימים לנו בין הבלון למכשיר עצמו. תעודה על זה אין לי, אישור על זה אין לי". (עמ 14 בפרוטוקול ש' 27-28).

בעקבות כך ביקשה התביעה להוסיף תעודת עובד ציבור שבדק את מכשיר הינשוף הספציפי באמצעותו נבדק המערער. ב"כ המערער התנגד להוספת התעודה, אולם בהחלטת מיום.. קבעה שופטת קמא כי " תכלית החקיקה בסעיף 92לחסד"פ ברורה: לאפשר ניהול יעיל והוגן של המשפט, למנוע זיכויים "טכניים" עקב טעויות בכתב אישום, ובתנאי שהתיקון אינו פוגע בהגנת הנאשם. לאחר ששקלה ובחנה את טיעוני הצדדים, קבעה שלא תפגע הגנתו של הנאשם אם יאושר תיקון כתב האישום ותוגש תעודת עובד הציבור המעידה על כיול המכשיר (תע"צ, ת/10) בסופם של דיונים טען ב"כ המערער כי לא הוכח תוכנם של פלטי הינשוף, לא הוכחה תקינותו, לא הוכחה תקינות מכלי הכיול של המכשיר, וכך גם תוכנם והתאמתם לפעולה עם המכשיר, לא צורפה תעודת הבלון ולא הוכח כי ערך הבלון שהוזן בעת כיול המכשיר הוא הערך הנכון. פסק הדין בבית משפט קמא:

2. בית משפט קמא ציין כי אמיר קידר, מפעיל המכשיר, הוא מפעיל מוסמך מאז 2007. המפעיל העיד שביצע את הבדיקות לפי הנהלים (בדיקת הכיול בתחנת המשטרה בכפר סבא, שם ערך הכיול רשום על גבי בריסטול המוצמד לבלון, וכן בדיקת כיול לפני ההפעלה שאישרה תקינותו). בית המשפט מצא כי החקירה הנגדית לא העלתה פגם בפעולות המפעיל וכי פלטי הכיול ובדיקת הנאשם נחזים להיות תקינים.

בנוגע לתעודת הבלון נקבע כי תעודת הבלון היא חלק מחומר החקירה העומד לעיונו של הסניגור, ואם סבור הוא שנפלה טעות בהעתקת הערך מתעודת הבלון, הרי שעליו להציג את הראיה בביהמ"ש. בהעדר טענה כזו ומשעדות השוטר לא הופרכה - עמדה התביעה בנטל ההוכחה לאישור הכיול. בית המשפט הדגיש כי על מכשיר הינשוף חלה חזקת האמינות, וכל עוד ההגנה לא הביאה ראיה המוכיחה אחרת, הרי שיש לקבוע כי הוא תקין ואמין. בית המשפט הוסיף כי הנאשם בחר שלא להעיד ולא להביא כל ראיה אחרת מטעמו- ויש בכך כדי לחזק את ראיות התביעה.

על כן מצא כי יש להרשיע את המערער בעבירה של נהיגה בשכרות. טענות הצדדים לפני:

3. המערער טוען כי המשיבה לא הציגה את תעודת הבלון ולכן היא לא הועמדה לעיונו של המערער. משכפר המערער באישום המיוחס לו, חייבת היתה המשיבה לעמוד בנטל להוכיח כי המכשיר הינשוף היה תקין בעת הבדיקה שנערכה למערער. הדרך להוכיח כך היא להגיש את תעודת הבלון בה כלולים נתונים בדבר איפוס המכשיר במעבדה וכיולו ביחידה. באת כוח המערער מפנה אל רשימה ארוכה של פסקי דין התומכים, לשיטתה, בטענה כי בהיעדר הצגת תעודת בלון לא ניתן להוכיח את אמינות הכיול, הוא, כך לטענתה, שלב הכרחי בהוכחת אמינות הבדיקה.
4. המשיבה סומכת ידיה על פסק הדין של בית משפט קמא. דיון והכרעה:
5. השאלה המשפטית העומדת לדיון כאן, היא האם ניתן להרשיע בעבירה של נהיגה בשכרות על סמך בדיקה באמצעות מכשיר הינשוף, ללא הצגת תעודת בלון, וזאת תחת ההנחה שבהעדרה לא ניתן להוכיח את תקינות הכיול? מהי תעודת בלון?
- על כך עמדתי בעפ"ת 47239-10-12, דדון נ' מדינת ישראל בסעיף 4:
- "מכשיר הינשוף, באמצעותו נמדדת רמת האלכוהול אצל הנבדק, עובר כיול על ידי כך שפעולתו משווה למכשיר דוגם. הכיול נעשה, באמצעות בלוני כיול (בלוני גז המכילים גז יבש ששיעור האלכוהול בהם הוא בשיעור של 350 מק"ג לליטר גז). בלוני הכיול בהם משתמשת משטרת ישראל מיוצרים וממולאים בבריטניה על ידי חברת S. T. G. בסמוך לייצור בלוני הגז, מצרפת אליהם החברה תעודה, בה נקוב שיעור האלכוהול המצוי בבלון בדיוק רב יותר (ראו רע"פ 3981/11, נעם שרביט ואח' נ' מ"י, מיום 5.7.12, פורסם בנבו, להלן: "פסק דין שרביט").
- מן הדברים עולה כי תעודת הבלון היא תעודה המצורפת לבלון הגז הממולא באנגליה ונשלח לישראל, המעידה על ריכוז האלכוהול המצוי בבלון הגז.
- אותם בלוני הגז שנשלחים מאנגליה, משמשים כאן, בישראל, לצורך כיול מכשירי הינשוף, כאשר הכיול הוא למעשה השוואה בין ריכוז האלכוהול הנמצא בבלונים שנשלחו באנגליה, לריכוז האלכוהול בבלונים המשמשים את מכשיר הינשוף הספציפי.
- בעת כיול מכשיר הינשוף בתחנה, משווה הבודק בין ריכוז האלכוהול המסומן בתעודת הבלון בבלון שנשלח מאנגליה לבין ריכוז האלכוהול בבלון המכשיר שהוא משתמש בו.
- אם כך, האם הצגת התעודה שנשלחה מאנגליה המעידה על ריכוז האלכוהול בבלון אליו משווה בלון מכשיר הינשוף, הכרחית להוכחת תקינות הכיול?

6. האם אין די בהצהרת הבודק אשר השווה בין הערכים של שני הבלונים עת ביצע את הכיול?
בפסק דין ועקנין נ' מ"י (עפ"ת 46510-05-11, השופטת אסתר הלמן מבית משפט מחוזי נצרת, מיום 23.6.2011, פורסם בנבו להלן: "עפ"ת וועקנין"), נקבע כי תעודת הבלון היא חומר חקירה, להבדיל מחומר ראיות, ומכאן שאין חובה להגישה כלל. הוסיפה השופטת הלמן וקבעה כי תעודת הבלון מציינת את ריכוז הגז המצוי בבלון המשמש לכיול מכשיר הינשוף, בעת ייצורו, וזאת בלבד, ולכן די בעדות המפעיל המעיד על האמור בתעודה (ריכוז הגז בבלון), ולא חלה חובה להגישה גופה. באת כוח המערער מבקשת לפרש את פסק דין בית משפט העליון ברע"פ שרביט (רע"פ 3981/11, נעם שרביט ואח' נ' מ"י, מיום 5.7.12, פורסם בנבו, להלן: "רע"פ שרביט"), בנוגע לחשיבות הכיול, כאילו קבע כי חלה חובה להציג את תעודת הבלון ולא כך היא. כל שנקבע הוא כי תעודת הבלון יכולה להיחשב ב"תעודה מוסדית" כמשמעותה בפקודת הראיות, בתנאים שנקבעו בפסק דין שרביט (תצהיר חד פעמי מטעם היצרן).
מעבר לכך, רע"פ שרביט דחה את הערעור שהוגש על עפ"ת ועקנין. מכאן שקביעת בית המשפט המחוזי בעפ"ת ועקנין נותרה על כנה, ואין חובה להציג את תעודת הבלון כדי להוכיח את תקינות הכיול מאחר ומדובר בחומר חקירה להבדיל מחומר ראיות, ודי בעדות המפעיל בנוגע לכתוב בתעודה.
וידגש, הוכחת תקינות הכיול אינה אלה שלב מוקדם להוכחת תקינות הבדיקה באמצעות מכשיר הינשוף, זאת מקום בו ההלכה קבעה חזקה לפיה מכשיר הינשוף תקין ותוצאותיו אמינות, אלא אם הוכח אחרת.
מוסיפה באת כוח המערער ומפנה אל רע"פ 4774/12, טומיסלב אגיץ נ' מ"י (מיום 8.7.12, פורסם בנבו), כאילו חוזר על ההלכה שנקבעה ברע"פ שרביט, בנוגע לחובת הוכחת אמינות הכיול, ולא כך היא. ראשית; כאמור לעיל, ברע"פ שרביט עצמו לא נקבעה חובה כזו, שנית; ברע"פ טומיסלב דחה בית המשפט העליון את הערעור והותיר את הרשעת הנאשם על כנה, כאשר בנסיבות שם לא הוצגה תעודת בלון, כדלהלן:
"בדיקת הינשוף אינה הדרך הבלעדית להוכחת העבירה של נהיגה בשכרות. ניתן ללמוד על מצבו של נהג, בין היתר, מאופן נהיגתו, ריח הבל פיו וכן מהתרשמותו של השוטר העוצר אותו מהופעתו החיצונית ומבדיקת מאפייני השכרות. לכך יש לצרף פרמטרים כגון הודאות או הימנעות ממתן עדות בבית המשפט".
בהמשך דבריו מפנה השופט רובינשטיין אל ר"ע 666/86, סודקי עודה נ' מדינת ישראל, פ"ד מ(4) 463, 466 ומצטט כך:

"הסמכות לדרוש בדיקות ולהגיש אישורים בדבר תוצאות הבדיקות באה להוסיף על דרך ההוכחה הרגילה בשל אי הוודאות וחוסר הדיוק המדעי שבה. יכולה לעמוד לפני בית המשפט השאלה, אם הראיות הכלליות בדבר שכרותו של פלוני, בלי שנערכה לו בדיקה מדעית כפי שהתקנות מאפשרות אותה, די בהן בנסיבותיו של כל מקרה כדי לשכנע, מעל לכל ספק סביר, שהנהג היה שיכור אותה שעה, ובית המשפט יכריע על-פי אמות המידה המקובלות עליו במשפט פלילי. כאמור, יש סיכון בהסתמכות על התרשמות סובייקטיבית חיצונית, יהיה זה של שוטר או של אדם אחר, והשיטות המדעיות בדרך כלל אמינות ובדוקות יותר, ודברים אלה על בית המשפט לשוות נגד עיניו. אולם אין ללמוד מכך, שהמחוקק קבע אפשרות הוכחה בלעדית על-ידי בדיקה מדעית, וכי בכך נסתתמה לחלוטין הדרך בפני קבלת ראיות אחרות, אשר באמצעותן מבקשת התביעה להוכיח את השכרות, אף כשלא נערכה בדיקה מדעית כאמור. הכלל הגדול הוא, בכל מקרה, שדרושות ראיות אמינות, המוכיחות את הטענה מעל לכל ספק סביר"

יתר פסקי הדין אליהם הפנתה באת כוח המערער ניתנו על ידי בתי המשפט המחוזיים, הם ניתנו קודם לפסקי הדין ברע"פ שרביט וברע"פ טומיסלב, ואין בהם כדי להנחות בשאלה זו.

7. מכאן שהשאלה המשפטית-האם חלה על התביעה חובה להציג את תעודת הבלון לשם הוכחת תקינות הכיול, טרם הוכרעה מפורשות. לעניין זה דעתי כדעת השופטת הלמן בעפ"ת ועקנין, אני סבורה כי מדובר בחומר חקירה וכי די בעדות הבודק בדבר פעולת הכיול והשוואתו את ריכוזי הגז בשתי התעודות שעל גבי הבלונים ובהגשת תע"צ בדבר תקינות המכשיר.

ויצוין עוד; בא כוח המערער לא דרש את הצגת תעודות הבלון במהלך הדיונים בבית משפט קמא. באת כוח המשיבה טענה בדיונים בערכאה קמא כי הותר לב"כ המערער לצלם את כלל המסמכים בתיק, והוא עשה כן. אושרה הצגת תעודת עובד הציבור בנוגע לכיול ותקינות המכשיר, ב"כ המערער בקש שלא לחקור את עורכה ולא טען דבר בנוגע לאי הצגת תעודת הבלון. אני סבורה כי העלאת טענה זו במועד הערעור, שעה שלא נטענה בבית משפט קמא אינה במקומה. ערעור אינו מקצה שיפורים לשם הגנה על הנאשם.

8. בנסיבות המקרה כאן המערער עצמו הודה בעת שנעצר כי שתי בירות קודם לכן, ועדי התביעה העידו כי מפיו עלה ריח אלכוהול. המערער התבקש לבצע בדיקת נשיפון, נכשל בה, עוכב בתחנת המשטרה ושם נערכה לו בדיקת במכשיר הינשוף שהצביעה על רמת אלכוהול של 515 מ"ג אלכוהול בליטר אויר נשוף. במהלך משפטו סירב להעיד, עובדה הבאה לתמיכה בטענות התביעה. בית משפט קמא קבע כי מכשיר הינשוף היה תקין והופעל לפי הנהלים. עדות המפעיל לא נסתרה, הגם שלא הוגשו תעודות הבלונים שאמצעותם נערכה הבדיקה התקופתית במעבדה והכיול היומי ביחידה, אך הבודק העיד על תוכנן.

9. מכל אלה אני באה לכלל מסקנה כי פסק דינו של בית משפט קמא מפורט ומנומק ותואם לדין. לא מצאתי כי יש להתערב בעונש שנגזר על המערער.

הערעור נדחה.

המזכירות תשלח עותק מפסק הדין לצדדים.

יתן היום, ז' אב תשע"ג, 14 יולי 2013, בהעדר הצדדים.